

Marion Pauw

Zondaarskind

Ambo|Anthos
Amsterdam

I

‘Ik hoor hier niet.’

Zo begin ik de dag, iedere dag opnieuw, nog voor ik mijn ogen opendoe.

Het is de waarheid. Ik hoor hier niet. Het is een gruwelijke vergissing van de Oppermachtige dat ik terechtgekomen ben in dit mistroostige gebouw met de misleidende naam ‘De Smaragd’. Evenals het een gruwelijke vergissing is dat ik erin ben geslaagd om tachtig jaar oud te worden, zonder ooit het gevoel gehad te hebben dat ik lééfde.

Ik moet die woorden uitspreken. Ik moet ze horen, zodat ik weet dat ik nog steeds Geertruida Amalia Langhout ben en niet zomaar een bejaarde die ze ergens hebben weggestopt. Alleen al het woord: bejaarde. Is er een woord dat begint met ‘be-’ dat niet op iets gruwelijks duidt? Be-hoeftig. Be-legen. Be-drogen. Be-lachelijk.

Het enige dat ik kan bedenken wat nog enigszins positief klinkt, is het woord be-leefd. En wat zijn we daar met z’n allen nou mee opgeschoten? Ver-leefd is een betere omschrijving voor mijn huidige toestand. Of ver-jaard.

Genoeg woordspelletjes. Al is het niet vreemd dat ik woordspelingen maak. We cryptogrammen wat af in De Smaragd. En als we alle antwoorden met potlood hebben ingevuld, gumt de zuster ze uit voor de volgende puzzelaar. Naarmate er vaker gegumd is, blijven de afdrukken van de letters steeds hardnekkiger staan. Zo kunnen zelfs de dementerenden onder ons nog een leuk potje hersengymnastiek doen.

Ik ben hier omdat ik moet revalideren. Men vond het niet verantwoord om mij alleen te laten. Moet je je voorstellen: eens woonde ik heel plezierig in een fijn appartement met een tuin waar de hele dag de zon scheen. Ik kookte zelf, draaide mijn eigen was en deed mijn eigen boodschappen. Al had ik natuurlijk wel Norma. Een flinke meid die iedere veertien dagen het huis sopte. Mijn enige aanmerking op haar was dat ze zo binnensmonds praatte dat ik haar nauwelijks kon verstaan.

Norma kwam al vijftien jaar bij me. We hadden het goed samen. Het enige dat ze ooit tegen me zei, waren dingen als: 'U moet weer nieuwe allesreiniger kopen, mevrouw Langhout.' En dat klonk dan als 'aosreiger'. Afgezien van deze dienstmededelingen dronken we zwijgend onze koffie. Want dat hoort zo, koffiedrinken met de hulp. Doen ze tegenwoordig ook niet meer, als je het mij vraagt.

Behalve Norma zag ik niet veel mensen. Er kwam wel eens iemand langs van de Thuiszorg, die ik altijd zo snel mogelijk de deur uit werkte. Wat heb je aan mensen die alles beter weten?

Nu ik opgesloten zit in deze zuurstofloze sterffabriek, besef ik pas hoe goed ik het had.

Alles is nu anders, door het ongelukkige voorval op 15 januari jongstleden. Het gebeurde vlak na het douchen. Dat deed ik destijds iedere dag, anders dan hier, hier hebben ze maar twee keer per week tijd om mij te wassen, waardoor ik vermoedelijk stink, maar zeker weten doe ik het niet. Toen ik voor het eerst De Smaragd werd binnengereden, anderhalve maand geleden, werd ik misselijk van de bedompte lucht die er hing, al was het beter dan de steriele geur van het ziekenhuis. Nu maak ik er zelf deel van uit. De geur van belegen mens.

Vroeger in het weeshuis was het nog veel erger. Daar werd je maar eens per week gewassen en moest je nog een wit gewaad aanhouden tijdens het soppen ook. Maar in die tijd lagen de hygiënenormen sowieso heel anders. Iederéén stonk. Laten we het daar maar op houden.

Ik had mezelf op die fatale dag ingezeept met Fa lemon mint. Een douchegel die ik gebruikte vanaf de dag dat het op de markt is

gekomen. ‘De zachte formule met limoen- en muntextracten verfrist je zintuigen en geeft een verfrissend gevoel op je huid,’ stond er op de fles. Het leek me het perfecte antiserum tegen de ouderdom.

Ik had me waarschijnlijk niet goed afgespoeld, waardoor er limoen-muntschuim van mijn natte lichaam naar beneden was gedropen. Het badkamerkleedje zat nog in de droger en de tegels waren glad geworden. Ik stapte uit de douchebak en ging meteen onderuit.

Het maakt me woedend dat uitgerekend ik, die altijd geweigerd heb om oud te zijn, getroffen werd door zo’n typische bejaarden-aandoening: ik brak mijn heup.

Het enige goede nieuws hierbij is dat de dokter me later heeft verzekerd dat mijn botten in uitstekende conditie waren voor iemand van mijn leeftijd. Me dunkt, niet voor niets beoefen ik al veertig jaar lang iedere dag yoga, en wandel ik bij droog weer een rondje Vondelpark. Ook ben ik altijd een fervent voorstander van voedingssupplementen geweest.

Als ik één wijze raad mag geven, laat het dan deze zijn: het is extreem belangrijk om goed voor jezelf te zorgen. Anderen hebben mij daardoor weleens als egoïstisch bestempeld. Het zij zo. Zij zijn nu allemaal dood, dement of incontinent, ik weet niet wat van de drie erger is.

Ik geef eerlijk toe dat ik naar de medewerkster van de Thuiszorg (Miranda? Katelijn? Gemma?) had moeten luisteren toen ze zei dat mijn douchebak een te hoge rand had. Ze bood zelfs aan om op kosten van de gemeente – god mag weten wat er allemaal wordt gesubsidieerd en vergoed vandaag de dag – de douchebak te laten verwijderen en te vervangen door aflopende tegels.

‘Dat is me te veel werk,’ antwoordde ik toen. ‘Heb je enig idee wat voor een kliederboel het dan wordt? Kan ik iedere keer na het douchen de hele badkamer dweilen. Nee, dank je.’

Ze schudde meewarig haar hoofd. ‘Ik kan u niet dwingen, mevrouw Langhout.’

Triomfantelijk antwoordde ik: ‘Dat kun je zeker niet. En ik ga ook niet naar je dagopvang en ik doe niet mee aan die stomme telefoencirkel.’

‘Het is fijn dat u nog zo goed bij bent. En we zullen het zeker stimuleren dat u zo lang mogelijk zelfstandig blijft wonen. Maar u moet niet overmoedig worden. Per slot van rekening wordt u al een dagje ouder. Ik denk dat we die nieuwe douchevoorziening gewoon maar moeten laten komen.’ Ze maakte een aantekening in haar map. Dat is ook zo iets, dat ze een hele map over je bijhouden.

“We” moeten helemaal niets.’

‘Als u bang bent dat het te veel werk wordt met schoonmaken, kunnen we ook regelen dat u daarvoor iemand krijgt.’

‘Ik heb al iemand. En ik wil jouw bemoeienis niet.’

Miranda/Katlijn/Gemma – en denk niet dat ik de naam niet meer weet omdat mijn geheugen slecht is, dit komt voort uit desinteresse – zette haar handen in haar zij. Ongetwijfeld had ze een cursus ‘omgaan met lastige bejaarden’ gevolgd, maar was ze een burn-out nabij. Ook zo iets: een burn-out, alsof iemand dat had toen je alles nog op de hand moest wassen. Wij hadden daar niet eens tijd voor. Nu denken de mensen te veel na, omdat ze iedere dag in de file staan en er op een gegeven moment niets meer uit de neus te peuteren valt. Dat is het probleem.

Hoe dan ook, burn-out of niet, ze reageerde niet geheel adequaat. ‘Nu moet u niet zo lastig doen, mevrouw Langhout. Die bak gaat eruit. Straks struikelt u over de rand en heeft u er spijt van dat u niet naar mij hebt geluisterd.’

Ik zei niets, maar sloeg mijn armen demonstratief over elkaar en keek haar strak aan.

‘Als u zo eigenwijs bent, weet ik niet of het verstandig is dat u nog op uzelf blijft wonen. Ik zou een rapport kunnen uitbrengen dat u wat verward bent de laatste tijd.’ Ze schoof me haar map onder de neus en glimlachte vals. ‘Hier uw krabbel graag.’

Je zou natuurlijk graag willen horen dat ik een geheime bandopname had gemaakt van dit gesprek en dat ik de superieuren van Miranda/Katlijn/Gemma had ingeschakeld, zodat ze oneervol ontslag zou krijgen. Maar ik had geen opnameapparaat en ik voelde me opeens moe worden. Ik was niet gewend aan zulke lange gesprekken. Ik heb getekend.

Helaas heeft Miranda/Katelijin/Gemma gelijk gekregen. Vier dagen voordat de aannemer langs zou komen om de maten van de badkamer op te nemen, gleed ik uit. Ik struikelde echter niet óver de rand zoals Miranda/Katelijin/Gemma had voorspeld, ik klapte met mijn heup óp de rand. Een schrale troost.

Je hebt vast weleens zo'n verhaal gelezen over bejaarden die urenlang in hun badkamer liggen te creperen voordat ze gevonden worden. Nu, zo'n geval was ik ook. Ik heb gegild van de pijn, hopend dat iemand me zou horen. Zonder resultaat.

Het was een lange dag en een koude dag, want de verwarming in de badkamer stond niet aan, en zoals ik eerder vermeld heb was het januari. Ik lag spiernaakt half in de douchebak, half eruit en was niet in staat om te bewegen. Aan het einde van de dag was het niet zozeer de pijn die me nekte, maar de kou. Mijn lichaam was geheel verstijfd en ik vroeg me af of dit dan het einde was.

Pas tegen zevenen kwamen mijn bovenburen thuis. Een werkend stel dat me meestal niet eens groette. Alsof mensen boven de pensioengerechtigde leeftijd niet bestonden in hun wereld.

'Help!' riep ik zo hard als ik kon. 'Helpt u me toch alstublieft!'

De voetstappen stokten op de trap. Ik wist dat dit mijn enige kans op redding was. Wederom gilde ik uit alle macht.

Er werd aangebeld. Ik riep dat ik in de badkamer lag en hoogstwaarschijnlijk mijn heup had gebroken. Toen ik gemorrel aan de voordeur hoorde, realiseerde ik me dat als ik gered zou worden de consequentie was dat de bovenburen mij naakt zouden zien in een niet al te flatterende pose.

Als je denkt dat het ouderen niet meer kan schelen hoe ze eruitzien, dan heb je het mis. Ik verfde mijn haar nog altijd donkerblond en stiftte iedere dag mijn lippen voor het boodschappen doen. Ik had mijn trots.

Ik probeerde mijn bovenlichaam uit de doucheceel te schuiven om een handdoek te pakken. Maar zelfs de allerkleinste beweging was te pijnlijk.

'We komen eraan,' hoorde ik hem roepen door de brievenbus. 'Maakt u zich geen zorgen.' Ook dat nog. Ik hoopte nog zo op háár.

'Verdikkeme,' zei ik. 'Verdikkeme nog aan toe.' Ik zette mijn

tanden op elkaar. Mijn éígen tanden, want een kunstgebit, daar begin ik niet aan. 'Kom op, Truitje, je kunt het.' Ik zette me af met alle kracht die ik in mijn armen had, waardoor ik uit de douchecel op de badkamervloer viel en mijn been, het been waarvan de heup gebroken was, in een vreemde hoek kwam te liggen en de pijn ondraaglijk werd.

Ik ben bewusteloos geraakt, vermoed ik, want hier zit een zwart gat in mijn geheugen. Toen ik bijkwam, zag ik de bovenbuurman vanuit de deuropening vol afschuw naar me kijken. Over zijn schouder keek de bovenbuurvrouw mee. Ze droegen allebei een colbert met krijstreep.

'Leg iets over me heen,' bracht ik met moeite uit.

Er gebeurde niets. De bovenburen bleven in shocktoestand op mijn naakte lichaam neerkijken.

'Leg iets over me heen!' krijste ik.

De bovenbuurvrouw stootte haar man aan. 'Je moet iets pakken om over haar heen te leggen. Een handdoek of zo.'

'O ja,' zei de man verstrooid. Schichtig betrad hij de badkamer, in een grote boog om mijn naakte lichaam heen, voor zover dat mogelijk is in een badkamer van tweeënhalf bij twee. Hij pakte de handdoek die ik inmiddels alweer tien uur geleden op de wastafel had klaargelegd. 'Is deze goed?'

'Hoe moet ik dat weten?' zei de buurvrouw. 'Mag het deze zijn, mevrouw?'

'Ik had liever een pimpelpaarse met roze stippen gehad.'

Mijn bovenburen keken elkaar in complete vertwijfeling aan. Waarschijnlijk hadden ze veel verstand van computers of human resources of iets dergelijks en waren ze daardoor niet meer in staat om eenvoudige praktische handelingen te verrichten.

'Dat was een grap. Ja, oudere mensen maken soms een grap, al zijn ze naakt en bijna dood. Leg hem nu alstublieft over me heen.'

'Natuurlijk, natuurlijk.' De buurman drapeerde de handdoek over mijn lichaam, fysiek contact vermijdend.

Nu ik bedekt was, voelde ik me iets beter, en ik had ook de indruk dat mijn bovenburen helderder konden denken nu ze niet

meer naar mijn rimpelige borsten en andere in onbruik geraakte lichaamsdelen hoefden te kijken.

‘We zullen maar een ambulance bellen, hè?’ vroeg de bovenbuurvrouw.

‘Doet u dat.’

Ze hebben me nog een kaartje gestuurd in het ziekenhuis. Met van die oubollige theerozen erop. ‘Veel beterschap van Roald en Sanne’ stond erop.

Het was goed bedoeld, denk ik.

Ik heb me laten overhalen om een kijkje te nemen bij het ouderen-koor. Lach niet.

Volgens de activiteitenbegeleidster moet ik er meer op uit. Omdat ik weinig trek heb om in de 'huiskamer' te zitten, met de plastic plantjes, de papieren kleedjes en Frans Bauer-muziek, leek me dit een acceptabele oplossing.

Ik heb altijd een goede zangstem gehad. In het weeshuis waar ik het grootste deel van mijn jeugd heb doorgebracht, werd er veel aandacht aan zang besteed. Het hield ons, alhoewel we onschuldige kinderen waren die van toeten noch blazen wisten, op het rechte pad, meenden de zusters.

Ik heb meerstemmige missen en cantates gezongen, maar ook gregoriaans en de *Matthäus-passion*. Volgens de zusters had ik een opvallend groot stembereik.

Ik werd uitverkoren om de wekelijkse zanglessen van de zangpedagoog te volgen, meneer Derksen. Ik was bijzonder trots op het feit dat ik was geselecteerd voor dit privilege. Andere kinderen mochten theedrinken met Moeder Pauletta of hadden familieleden bij wie ze iedere zondag op bezoek gingen. Maar ik had mijn zanglessen. Eén keer heb ik het 'Ave Maria' mogen zingen, bij de begrafenis van zuster Theresa, die maar liefst 102 jaar oud was geworden en op het laatst alleen maar op bed lag te jammeren dat ze naar de Heere wilde.

Ik ben al heel lang niet meer religieus. Even hard als het geloof mij is opgedrongen, is het me weer ontnomen toen de tijd daar was.

Ik had best een god kunnen gebruiken. Jazeker wel.

Wat ik me ook herinner uit mijn jeugd is het zingen tijdens de zomermaanden, wanneer de oudsten 's avonds nog even buiten op de binnenplaats mochten spelen. In de winter was dit een naar-geestige plek. Een rechthoekige stenen bak met als enige decoratie een twee meter hoog Heilig Hart-beeld. Er kwam nauwelijks daglicht. In de zomer wist de zon er echter tussen twee en vier uur 's middags door te dringen en voelden de stenen niet meer zo kil en vochtig aan.

Op die warme dagen begonnen we 's avonds vaak spontaan te zingen. Religieuze liedjes, maar ook moderne. De kleintjes kwamen dan voor de ramen staan, stiekem, want denk niet dat Moeder dat goed vond. 'Zing voor ons, Truitje, zing.' Ik zette dan een lied in en de andere meisjes haakten in of zongen de tweede stem. Het waren de enige momenten waarop ik kon vergeten wat ik had verloren.

Om tien uur 's ochtends zit ik te wachten in de hal. Lopen gaat alleen nog maar met een rollator. We hebben er allemaal een van hetzelfde merk, Provo, met handig zitje en boodschappenmand. Die van mij, een iets nieuwer model – jawel – is uitgevoerd in flessengroen. Volgens de fysiotherapeute is het nog maar afwachten of ik ooit nog zelfstandig zal kunnen lopen. 'Moet jij eens opletten,' heb ik haar gezegd.

Het ouderenkoor repeteert wekelijks in een nabijgelegen verzorgingshuis. Ik heb begrepen dat 'Het Oranjehuis' behoorlijk wat chiquer is dan De Smaragd. Ze schijnen er zelfs gerookte zalm te hebben op zondag. Volgens mevrouw Hardeman kost het meer dan drieduizend euro per maand om er te wonen. En geloof me, zij weet dit soort dingen, ze neemt nog altijd alle huis-aan-huisreclamefolders minutieus door, al is ze vijf jaar niet meer buiten geweest.

Uiteraard liep de socialistische nijd hoog op in De Smaragd nadat mevrouw Hardeman haar kennis met ons had gedeeld. Mevrouw Barend riep dat ze hoopte dat die verwende ouwe lijken in hun bekakte rotvis zouden stikken, waarop mevrouw Kassander zei dat ze gerookte zalm smerig stinkspul vond. 'Geef mij maar een karbonade.'

Een man van een jaar of veertig, met het grauwe gezicht van een zware shagroeker, wandelt De Smaragd binnen. 'Langhout?'

'Hier ben ik.'

'Zo, omaatje. Noem mij maar Jan, hoor. Gaan we lekker zingen vandaag?'

Ik schuifel met mijn rollator achter hem aan, mezelf hatend om mijn hulpeloosheid.

Bij het busje biedt Jan, de grote bejaardenvriend, mij zijn arm aan om in te stappen.

'Laat me het maar zelf doen.'

'U wilt het lekker zelf doen.'

'Dat zeg ik.'

Hij gaat met zijn armen over elkaar staan, waardoor het des te meer opvalt dat ik er lang over doe om in te stappen.

De deur van het busje wordt dichtgeschoven en de rollator wordt in de achterbak gezet.

Onderweg zet Jan de radio aan. 'Zullen we alvast een beetje inzingen, mevrouw Langhout?'

Ik heb er spijt van dat ik heb ingestemd met dit uitstapje, dat mag duidelijk zijn. Het lijkt wel of er maar twee soorten mensen in de ouderenzorg werken: de chagrijnen en de kleuterleiders. De eerste groep bekt je af als je vraagt om wat suiker in je thee. De tweede groep doet net of we met z'n allen op een reisje met de Henri Duntant zijn. Ik weet niet welke groep ik erger vind.

Jan zet 'Tulpen uit Amsterdam' in. Hij heeft best een aardige zangstem, dat moet gezegd worden.

Voor ik er erg in heb, neurie ik mee. Zou dit het eerste stadium van dementie zijn?

Van buiten verschilt Het Oranjehuis niet veel van De Smaragd. Wederom een fantasieloos gebouw. Waarom zou je bejaarden in een architectonisch hoogstandje stoppen als ze toch nooit meer buiten komen?

In de hal ligt een mooie parketvloer in plaats van grijs marmer en er staan planten die zowaar niet van plastic zijn. In De Smaragd zouden ze ook eens echte planten moeten plaatsen. De luchtkwaliteit zou er absoluut op vooruitgaan. Misschien dat de

bewoners er dan wat minder grauw uit zouden zien.

‘Daar zijn we dan, omaatje,’ zegt Jan. ‘Ik breng u alvast naar de recreatiezaal. Het koor begint over tien minuutjes.’

De dirigent is al aanwezig. Ik moet bekennen dat ik een moment overdonderd ben door zijn jeugdige schoonheid, en dan voel je je pas echt oud. Hij is niet het type dat je zou verwachten bij een koor in een verzorgingshuis. Moet hij geen modeshows lopen of het nieuws presenteren?

Hij kijkt even op als ik de recreatiekamer binnenkom.

‘Dit is mevrouw Langhout. Zij komt kijken vandaag.’

‘Prima.’ De dirigent bladert door zijn papieren.

‘Zou u zich niet even voorstellen?’ vraagt Jan.

Geërgerd kijkt de dirigent op. ‘Dat zal ik zo doen. Als ik eraan toe ben. Zoals u ziet ben ik nog even bezig.’

‘Dat vind ik anders knap onbeschoft,’ zegt Jan. ‘Mevrouw Langhout staat op nog geen tien meter bij u vandaan. Haar even een hand geven lijkt me niet te veel gevraagd.’ Hij heeft overduidelijk niet door dat hij het zo alleen maar erger maakt.

‘Het is wel goed, Jan,’ zeg ik. ‘Dank voor je inspanningen.’

‘Nee, het is niet goed. Dat u oud bent, betekent niet dat u zo behandeld mag worden.’

‘Ik word anders ook niet graag betutteld. Dus laat nou maar. Bedankt voor het rijden. Tot straks.’

Ik blijf maar een beetje voor me uit staren en sla vanuit mijn ooghoeken de stoet oude vrouwen die naar binnen schuifelt of naar binnen gereden wordt gade. Niemand die nog rechtop loopt. Tot voor kort deed ik dat wel, dankzij de dagelijkse beoefening van yoga. Sinds ik in De Smaragd woon, kan ik ook dat niet meer opbrengen.

Mijn aandacht wordt getrokken door een keurig gekapte vrouw die naar binnen schrijdt. ‘Dag Arne!’ zegt ze met het air van een herzogin. Ik herken haar meteen. Hoe zou ik haar niet kunnen herkennen? Die geëxalteerde manier van praten, al is haar stem rasperig en oud, die pinnige bruine ogen, die moedervlek op haar wang. ‘Mijn tache de beauté’ noemde ze het altijd zelf, de aanstelster.

Nu neemt de dirigent wel de moeite om op te kijken. Hij gaat

er zelfs voor staan. ‘Dag mevrouw Van Zuilen! Wat fijn dat u er bent!’

Bij het horen van haar naam krimp ik ineen. Er zijn dagen in mijn leven geweest dat ik niet aan haar heb gedacht, en aan wat ze me heeft aangedaan. Maar dat waren er niet veel. Altijd was ze daar, als een chronische ziekte.

Arne, zo heet de dirigent dus, kust haar hand.

Frédérique Vos, inmiddels Van Zuilen, heeft veel op haar kerfstok. Zij is het type dat niet terugdeinst voor moord als haar belangen in gevaar zijn. Je zou het niet zeggen, zoals ze daar staat met haar innemende glimlach en veel te frivole schoenen voor iemand van haar leeftijd. Deze vrouw is een wolf in schaapskleren, oftewel een vos met een parelketting om haar nek die je zonder pardon je strot doorbijt.

En ik heb het laten gebeuren. Ik was te stom om iets terug te doen. Ik ben afgedropen. Precies zoals van me verwacht werd: ik, een niemand, een onzichtbare die haar taken moest volbrengen en verder haar mond moest houden.

En ook nu ik haar weer zie, voor de eerste keer sinds zestig jaar, voel ik me verstijven. Ik sta daar maar, als een idioot, met mijn fles-sengroene rollator, onbeduidender dan ooit.

Jan klopt me op mijn schouder. ‘Laat je niet van de wijs brengen, omaatje,’ zegt hij met een knipoog en hij zwaait ten afscheid. Aangezien ik ook nog terug naar huis moet, lijkt het me beter om niet mijn rollator tegen zijn schenen aan te rammen.

‘Ik heb toch werkelijk zo genoten van onze lunch,’ kirt Frédérique tegen de dirigent. Ze is nog precies als vroeger, ze gaat er geen moment van uit dat de wereld niet om haar draait. Zo heeft ze mijn aanwezigheid of die van Jan waarschijnlijk niet eens opgemerkt. Waarom zou ze? Frédérique is een rasopportunist, uitsluitend gericht op wat er te halen valt. En zowel bij mij als bij Jan is dat weinig, vrees ik.

‘Fijn, mevrouw Van Zuilen. Fijn. Nadat u had verteld over uw uitstapjes naar Parijs, moest ik u natuurlijk meenemen naar die brasserie.’

‘Het was heerlijk.’ Ze legt haar gerimpelde hand met een thea-

traal gebaar op haar hart. ‘Je weet wel hoe je een oude vrouw moet verwennen, Arne.’ Ze draagt minstens vijf gouden ringen met grote stenen.

Ik voel me onwel worden. Gelukkig is de Provo uitgevoerd met een handig zitje.

‘Nog altijd even ondeugend, hè, mevrouw Van Zuilen?’

De recreatiezaal begint behoorlijk vol te worden. Blijkbaar is de koorrepetitie een geliefd uitstapje.

Arne werpt Frédérique nog een laatste stralende blik toe. ‘We gaan beginnen.’

‘Doe maar, jongen.’

‘Wil iedereen op zijn vaste plaats gaan staan?’ roept hij. ‘U iets meer naar voren, mevrouw Steen. Goed zo.’ Dan pas herinnert hij zich zijn aanwezigheid. ‘Pardon, wie was u nou ook al weer?’

Frédérique kijkt over haar schouder. Ongeïnteresseerd laat ze haar blik op mij vallen.

Er is geen herkenning.

Geen haat.

Geen spijt.

Geen vrees.

Niets.

Het duurt minder dan een seconde. Dan heeft ze zich al weer omgedraaid.

Dat ze mij niet eens herkent, maakt me boos, maar tegelijkertijd is er een gevoel van opwindning. Al die jaren waarin ik als een dier, schuilend in een hol, mijn wonden likte, is de gedachte aan wraak nooit in me opgekomen. Ik had er de kracht niet voor. Ik voelde me een grote gapende wond die slechts met moeite heelde. En laten we het erop houden dat een groot deel van mijn leven al verstreken was tegen de tijd dat de korsten er eindelijk afvielen en er een schreeuwend litteken overbleef.

Ik ben nu eindelijk degene die ik ooit was. Vóór de nonnen iedere dag een plak van mij afschaafden. Vóór de vernederingen waar ik later aan werd blootgesteld. Vóór Frédérique Vos haar gruwelijke daad verrichtte.

Hier ben ik, de ware Geertruida Amalia Langhout, in de kracht

van haar leven (afgezien van die rotheup dan). Ik krijg jou nog wel,
Frédérique Vos.

In een opwelling zeg ik: 'Noem me maar Amalia.'

Van Marion Pauw verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Drift
Daglicht
Jetset
Gulzig
De wilden
Hemelen

In samenwerking met de Stichting CPNB ter ere van
Juni – Maand van het Spannende Boek verscheen

Grijs gebied

Eerste druk 2009

Twaalfde druk 2015

ISBN 978 90 263 3044 5

© 2009 Marion Pauw

Omslagontwerp Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © Tetra Images/Corbis/Hollandse Hoogte

Foto auteur © Leonie Broekstra

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen